

Lied van Smerdiek

1

Ons durp `êêt nae Martinus dat was een militair
Die gaf z'n olve mantel an een blôte bedelaer
Wier kluzenaer in laeter schop um 't tot bisschop
De Maartenskerk gediensk z'n naem nog eeuwen à volop

Refrein:

*Tussen de Pluumpot in de Vierden Diek
Dae lei ons durp zei mae Smerdiek
Mee toren meules in pompe op de Mart
Dae blienk in 't Ouweland ons durp êêl apart*

2

Ons durp dat wier een smalstad dae bin d'r nie vee van
Stadsrechten kriege m'ók in mee de voordelen dae van
We bin ze wir verloren dat is al afgedaen
Dà dee gêên zêêr onz'stem zà daerom nooit verlore haen

Refrein

3

Ons durp ei ok een waepen 't is spre-he-kend in koen
Het is een `aes die spriengt in 't rond in vrolijk in het groen
Vernoemd nae 't waeter mee de strôôm mee nae zee-ee-ee
D'n ouwe geul mee zout waeter `êêt ommes Hae-aest Ee

Refrein

4

Ons durp weet van Van Beïren graevin Jaco-oo-ba
Ze gaf d'er woord an Frank van Bors' le mee'n uutbundig JAA
Het stel weunde een stuitje op 'slot in roerge tied
Noe èm'n allêên de grachte nog 't kastêel dà bim'n kwiet

Refrein

5

Ons durp dat ei een kleure 't ei een oranje rand
De smalstad kreeg mee Willem Eén een éele goeije band
Deu A-ha-na van Buren en Floris van Egmond
Die ons toen deu een erfenis an't konings'uus verbond

Refrein

6

In ons durp mee de brandgank in 't staetige raed'uus
Mee d'oefjes in de `osties ja dae voele m'n ons tuus
Ons durp tussen de dieken in an de Dô-ôs man
D'r is gêên mens nee glad gêên mens die t'ons afpakken kan

Refrein

Smerdiek van Vroeger-dag • 6 mei 2023

Het Lied van Smerdiek is
geschreven door **Arie de Viet**
gecomponeerd door **Peter de Rooij**

Het lied wordt op zaterdag 6 mei 2023 om **11.45 uur** uitgevoerd door leden van **Muziekvereniging Euterpe** op de Markt voor het voormalige gemeentehuis.

Beknopte uitleg bij het Lied van Smerdiek

Couplet 1

Martinus. Geboren rond 316. Zoon van heidens magistraat in Gallië. Liet zich dopen toen hij op 18-jarige leeftijd in krijgsdienst was. Op een koude winterdag kwam hij te paard aan bij de stadspoort van Amiens, waar halfnaakte bedelaar hem om een aalmoes vroeg. Martinus had geen geld en sneed met zijn zwaard zijn mantel in tweeën en gaf helft aan de bedelaar. Na diensttijd kluzenaar. Tot bisschop van Tours gekozen. Werd in vroege Middeleeuwen vereerd. Ook hier. Groot aantal kerken zijn aan deze heilige gewijd (er zijn nu nog in Nederland 55 kerken naar hem vernoemd (drie in Zeeland, elf in Friesland) Overleed op 11-11 rond het jaar 400. Volgens legende was Martinus verschijning van Jezus en stond bedelaar symbool voor Christus zelf: "Ik was naakt en gij hebt mij gekleed." (Mattheus 25:36)

Couplet 2

Smalstad. Te onderscheiden van grote- goede- of grafelijke steden. Die hadden stemrecht in de Staten van Zeeland, zoals Tholen. De smalsteden hadden geen stemrecht, wel bijzondere heren. Zoals Domburg, Westkapelle, Brouwershaven en Kortgene (later ook Arne-muiden) die kenden. Ze moesten 2,5 procent van de landsbelasting opbrengen. De rest werd opgebracht door ambachtsheren via heffingen op de grondeigenaren. In 1485 kreeg Sint-Maartensdijk stadsrechten. Een stad kon op eigen naam goederen verwerven en verplichtingen aangaan. Wat de rechten precies inhielden, is niet bekend. Ze vervielen in 1825.

Couplet 3

Het wapen. Haas of konijn van zilver op groen veld. Mogelijk ontleend aan de 14de eeuwse benaming van de plaats Haestinge.

Couplet 4

Jacoba van Beieren (1401-1436). Gravin van Holland, Zeeland en Henegouwen. Trouwde viermaal, de eerste keer toen ze vijf was. De laatste keer met edelman Frank van Borssele. In 1443. Drie jaar later overleed ze aan de tering. Wilde in Sint-Maartensdijk worden begraven, maar ligt in de Haagse hofkapel. Kasteel werd in 1819 afgebroken. Fundamenten werden in de jaren zestig van de vorige eeuw blootgelegd. Nu staat er de bungalow van Piet Priem uit de jaren zestig. Gracht nog zichtbaar.

Couplet 5

Oranje band. Alienora van Borssele schonk heerlijkheid aan achterkleinzoon Floris van Egmond. Anna van Buren (van Egmond), verwierf de heerlijkheid in 1549. Zij was de eerste vrouw van Willem van Oranje, prins Willem I. Belangrijk voor Willem omdat daarmee zijn positie in Zeeland versterkt werd. Sint-Maartensdijk en Scherpenisse zijn in bezit van Oranjes gebleven. Een van de titels van de koning is Heere van Sint-Maartensdijk. Sint-Maartensdijk is nu onderdeel van toeristische Oranjeroute waarvan ook Duitse steden en plaatsen deel uitmaken (Nassau, Dillenburg).

Couplet 6

Brandgang, slopje verbindt Markt met Oostvest. Smalste doorgang (aan de Markt) nog geen vijftig centimeter. Oefjes zijn hoeven, kleine boerderijen, osties hofsteden grote. Dosman: de Slikken van den Dortsman, uitgestrekte zandplaat tussen Gorishoek en Stavenisse, waar zeewurmen (pieren) worden gestoken, waar vogels naar voedsel zoeken, waar wordt gerecreëerd (tot aan Heide vrij toegankelijk) en waar de zon op kan 'blikkeren'.